

[Knud Hertling.]

grad anledning til at advare imod, at en sådan tankegang vinder større indpas såvel her i salen som udenfor. Ganske vist kan man hvert år på finansloven påvise underskud vedrørende Grønland, men vi må i denne forbindelse ikke glemme, at der på finansloven ikke medtages forskellige indtægtsposter og besparelser, som den danske stat og private personer og selskaber i Danmark får gennem Grønland, beløb, der er af en anseelig størrelsesorden, og som uden tvivl ret nemt kan ændre et underskud til et overskud.

Vi befinder os i dag i Grønland i den situation, at Grønlandsudvalget af 1960 har skabt et fundament for den fremtidige udvikling inden for så godt som alle områder i Grønland. Man kan beklage, at det store arbejde, som udvalget har udført, er blevet modtaget så køligt både hernede og, ikke mindst, i Grønland. Grundene til den kølige modtagelse kan være mangfoldige. Det er vel først og fremmest visse af udvalgets forslag af principiel karakter, som har affødt skuffelse og bitterhed. En af de væsentligste årsager er imidlertid den, at udvalget først på et meget sent tidspunkt opdagede nødvendigheden af at give den grønlandske befolkning orientering om udvalgets arbejde. Nu skal dette udvalgs arbejde videreføres i det nydannede Grønlandsråd, og det er mit håb, at man ikke i dette råd gør sig skyldig i samme forsømmelse, som Grønlandsudvalget af 1960 gjorde. Det er uhyre vigtigt netop i denne overgangstid at orientere befolkningen i Grønland om det arbejde, som udføres af politikerne, og de afgørelser, som træffes af disse, og ikke mindst om de motiver, der har været afgørende for netop den og den beslutning. Det er bl. a. gennem en sådan orientering, vi har mulighed for at vække den politiske interesse i Grønland, vække den medleven i problemerne, som er en afgørende forudsætning for en gnidningsfri udvikling i Grønland.

Ud fra disse betragtninger skal jeg derfor henstille til den højtærede minister for Grønland at undersøge mulighederne for at knytte en form for presstjeneste til Grønlandsrådet, en presstjeneste, der foruden at formidle den almindelige nyhedstjeneste får til opgave, eventuelt i samarbejde med oplysningsrådet for Grønland, at give befolk-

ningen i Grønland en løbende orientering om Grønlandsrådets arbejde. Jeg er overbevist om, at de penge, der skal bruges hertil, vil være givet godt ud.

Det er i øvrigt med megen glæde, vi har modtaget den udviklingsplan, som Grønlandsrådet af 1960 har udarbejdet for 10-året 1966-75. Gennemførelsen af planen vil medføre en mærkbar forhøjelse af det grønlandske levestandard. Samtidig har jeg dog med mindst lige så megen glæde bemærket, at denne plan kun er foreløbig, således at der skulle være mulighed for at tale sig til rette om forskellige fornødne ændringer. Jeg tænker her særlig på fangerdistrikterne, hvis andel i den kommende udvikling ikke er præciseret nærmere. For disse distrikters vedkommende gælder det, at der i de senere år er sket en betydelig opgang i sælfangsten, således at der skulle være realistisk basis for en erhvervsmæssig udvikling også i disse områder f. eks. gennem oprettelse af fryserier til kød o. s. v. Jeg tænker også på de særlige problemer, der i disse områder knytter sig til udbygningen af skolevæsenet, herunder oprettelse af skolehjem for børn fra de mindre udsteder og bopladser.

I forbindelse med denne store udviklingsplan må det dog være påkrævet at påpege, at det beløb, der tænkes anvendt i denne 10 års periode, ikke bliver berørt af pristigningerne. Det er overordentlig vigtigt, at hele beløbet anvendes til hævelse af den grønlandske levestandard, som i dag er utilladelig lav. Der er så meget mere grund til at understrege dette ønske, når der henses til, at halvdelen af den opgivne beløbsramme på i alt 4,2 milliarder kr. skal anvendes til dækning af driftsudgifter, således at kun den ene halvdel på ca. 2,1 milliarder kr. kan bruges til ophøjning af eksport-erhvervene, boligbyggeriet, skole- og sundhedsvæsenet, andre offentlige anlæg, kommunikation og transport, forsyningstjeneste m. v. Alle disse opgaver er vigtige og påtrængende. Det er derfor vanskeligt at fremhæve et enkelt område som noget, der skal have førsteprioritet.

Når jeg alligevel først og fremmest standser ved boligbyggeriet, hænger det sammen med boligens enorme betydning for familielivet og dermed for hele samfundet. Dårliche boliger, mangel på boliger er en af de væ-